

تئیه و نظم
از
ترسیک مارن

شاعرانگیه معاصر

پارسا تویسر کانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رئال جامع علوم انسانی

شاعر نفر سخن و نویسنده شیرین قلم، استاد عبدالرحمن پارسا تویسر کانی، از سرشناسان و زبان آوران عرصه شعر و پهنه ادب زمان ماست. شعر، بخصوص غزل و قطعه را نیکو وجد می‌ساید و نثر، بویژه وقایع سیاسی و خاطرات اجتماعی را، ارزنده و آموزنده‌می نگاردوچون خود، با شفتمشرب رندانه و غریزه دقیقه یابی وطبع نکته پردازی، در اغلب جریانات سیاسی و اجتماعی دوران اخیر، از نزدیک، حاضر و ناظر بوده و بسیاری از احوال را بالمعاینه دیده و بسیاری از اقوال را بالمشافهه شنیده است، لاجرم بیاری حافظه قوی وجودت ذهن، وقایع وحوادث را نیکو توصیف و تعریف می‌کند. بالاخص که حدیث او همه موئوق و مستند و مشهود و درایت است نه سرسری و مشکون و مسموع و روایت. در اخوانیات و مسائل روز، بطريق طنز و طبیت نیز، رباعیات و قطعاتی نفوذ با مغز دارد که هر لش رانیز پایه جد می‌کشاند.

عبدالرحمن، فرزند مرحوم شیخ محمد رحیم رستگار، بسال ۱۳۸۸ خورشیدی، در تویسرکان بدنبال دیده گشود. نیایش مرحوم حاجی محمدحسین متخلص به «مجنون» از شاعران و عارفان دوران ناصری است که شرح محمد احوال و مناقب او صافش در تذکره‌ها ثبت و ضبط است. پارسا، تحصیلات ابتدائی و متوسطه را در تویسرکان و تهران فراگرفت و از دارالملعین فراغ از تحصیل یافت و بسائمه قریحه واستعداد خداداد، بفراترگفتن علوم ادبی و عربی و تبع درنظم و نثر متقدمان پرداخت و توفیق آن یافت که چندی محضر حکیم بارع مرحوم میرزا طاھر تکابنی اعلی‌الله مقامه و درس منکلم جامع آقای سید محمد کاظم عصاد اطآل الله عمره الشریف را درک کند. از لحاظ اشتغالات دیوانی، پارسا مدارج آموزگاری و دیری را طی کرد و چندی در مدرسه سپهسالار بدرس پرداخت. در دولت سپهبد زاهدی نخست وزیر، مستشاری مؤمن بود. اشعار پارسا از پنجهزار بیت فزو نتر و در اغلب مجلات و جراید ایران و کشورهای پارسی زبان درج است. قسمتی از آنها را پرسور مولوی، بزبان انگلیسی، و پرسور ایل نسکی، بزبان روسی، برگردانده است. مقالات ادبی و خاطرات سیاسی او نیز موجب رونق اغلب انتشارات یومید و ماهانه تهران است. پارسا که فعلا در شرکت ییمه ایران بر روابط عمومی ریاست دارد، قسمتی از اوقات خود را نیز بکارهای ادبی و تحقیقی می‌برد. تاکنون فهرست کتابخانه مدرسه عالی سپهسالار (در هزار صفحه) و تاریخ تویسرکان را نوشته و دیوانهای عصری و فرنخی را تصحیح و تحریه کرده و برسیاری از دیوانهای شاعران و از آنجلمه مرحوم شاهزاده محمد هاشم میرزا افسر، شیخ الرئیس، مقدمه‌ای ممتع نوشته است.

افسوس بر عمر تلف گرده

ای عشق غم آموز و دل افروز کجایی از وسوسه عقل چدحاصل؟ که حکیمان. آنجا که سرا پرده زند سلطنت عشق ای عشق، به جان منتم ازتست که آسود با ایلت تو، از خلق نه بیمی نه امیدی! لبخند برویم بزن ای غنچه امید، باز آی و مرآ بازده آن عمر که کردیم ای سرور ای، تکریه بلای تو سرا با جز باخم زلف و رخ دلچوی تو مارا	در دل، نه امیدی و نه درسیند، صفائی با چون و چرا، راه نبرند به جائی! کس رانبود فرصت چونی و چرایی! جان و دل سرگشته‌ام، از هر من و مانی! با مهر تو، از هشتر نه خوفی نه رجایی! هر چند که در صحبت گل نیست و فائی! بیهوده تلف، در ره هر بیسر و پائی!! بالای بلند تو و مبیناد بلائی نه دست طمع باشد و نه چشم عطاوی
--	---

مُرْعَنْ لَهْ بازِ سَيَامِ

آن مُرْفَعْ لَهْ بَارِسَنْدَهْ لِصَدَرِ لِصَدَرِ قَوْنَقْ بازِ آمَدْ بازِ هَرِمَهْ مَلِكَتْ دَهْ جَهْ
هَرِكَهْ لَازِرِنْ شَغْ باشِ غَرِّ جَهْ هَرِنْدَهْ لَازِرِنْ زَبَانْ زَفَرْ جَهْ

آسَلْ بَاهِرَادَهْ وَادْ بازِ سَيَامِ

لَسَنْدَهْ دَرِ رَاهِ هَلِي بَوْكَهْ نَادَهْ لَازِرِدَهْ هَوْسْ يَارِهْ شَنْهْ لَهْ بَرِسْ دَهْ
بَرِزَهْ زَدْ دَهْ حَارِهْ بَخَدْ بازِهْ. آن هَلْعَلْ هَوْكَهْ دَهْ بَنْدَهْ دَرِ كَشْ زَدْ

جَوْهَانَهْ دَرِ بَارِهْ بَهْ بَرِزَهْ سَيَامِ

رَغْ دَرِ سَلَتْ دَهْ رَاهِهْ هَارِدَهْ بَهْ بَرِ دَرِ لَاهَانْ لَهْ بَهْ زَمَانْ دَهْ كَوْشْ دَهْ
صَيَادَهْ بَغْرَهْ جَوْهَانَهْ لَشْ عَلَمْ بَهْ بَهْ دَهْ جَوْهَانَهْ لَشْ

بَهْ بَهْ دَهْ دَهْ دَهْ دَهْ دَهْ دَهْ دَهْ

عبدِ الرحمن بن محمد حسین دهْ رَاهِهْ لَهْ تَكْسَهْ بَهْ بَهْ